

תאריך : 1/2/2018

הנחיה 77

הנחיות להכנות, כיבוי והתנהלות בשריפת במבני תעשייה ומשרדים י/ב/ש/ת/ח/מ

הערכת סיכונים

שקלול	חומרה				סבירות			
4	4	3	2	1	4	3	2	1

א. רקע:

שריפות במבני מגורים, משרדים ותעשייה עשויות לפרוץ בכול רגע נתון כתוצאה מרשלנות, עומס או קצר חשמלי, גיצים, וכדומה.
כדי למנוע התלקחות שריפה, יש לנקוט בפעולות הבאות :

1. לבודד ולהרחיק עצמים דליקים מתקני חשמל, מכשירי חשמל, גז ונוזלים דליקים.
2. להימנע מעומס יתר על מערכות החשמל ובעיקר "כבלים מאריכים" עם מפצלים.
3. לבצע בדיקה תקופתית למערכות החשמל.
4. לבער "ולנתק" צמחייה בקרבת מבנים.

ב. הכנות מקדימות למקרה שריפה:

1. יש להימנע ככול האפשר מחומרי בנייה דליקים.
2. יש להימנע ככול האפשר מאחסון חומרים דליקים במיוחד.
3. יש לוודא כי דרכי המעבר / מילוט פנויות בכול עת.
4. יש להתקין מטפי כיבוי, ארונות כיבוי מערכות גילוי וכיבוי בכפוף לחוק תכנון ובנייה / רישוי עסקים (בהתאם לסוג העסק) ודרישות נציבות כבאות והצלה.
5. יש לבצע בקרה תקופתית לכול האמצעים ומערכות הגילוי והכיבוי.
6. יש לבצע לעובדים הדרכה ותרגול למקרה חירום / שריפה.
7. יש לסמן ולשלט את המעברים והיציאות בשילוט מואר "דו תחליטי"
8. יש לקבוע שטח / שטחי כינוס חירום.

ג. סימון מוקדם של שטח כינוס חירום :

1. בכול אתר עבודה קבוע יש לאתר ולסמן אזור כינוס חירום לעובדים / שוהים באתר/ מבנה. (אזור כינוס חירום ישמש לכינוס העובדים / שוהים בכול מצב חירום)
2. מיקום כינוס החירום יהיה רחוק (לא פחות) מפעם וחצי מגובה המבנה הקרוב ביותר.
3. מיקום כינוס החירום יהיה רחוק (לא פחות) מכדי פעם וחצי מגובה עצים ועמודי חשמל / תקשורת הקרובים ביותר.
4. שטח הכינוס יהיה נגיש בדרך כלי רכב שרוחבה אינו קטן מ 4 מ'.
5. מעל ומתחת למיקום אזור הכינוס, לא יעברו תשתיות כל שהן.
6. אזור כינוס החירום יואר בתאורת התמצאות.
7. רוחב שבילים המובילים לאזור כינוס החירום לא יקטן מ 2 מ'. הדרכים תהיינה פנויות ממכשולים.
8. אזור כינוס החירום והדרכים אליו ישולטו בשילוט הוראה והכוונה בגודל שלא יפחת מ 40 X 50 ס"מ, בעל רקע לבן, אותיות וחיצים אדומים בגודל תו שלא יקטן מ 12 ס"מ ורוחב שלא יקטן מ 2 ס"מ.
9. יש למנות מקרב העובדים צוות חירום אשר יוודא ויעדכן את מצבת, מצב העובדים ומקומם.
10. "שחרור עובדים" מחוץ לאזור כינוס החירום יעשה רק לאחר רישום / עדכונים במצבת כ"א.
11. במקרה ולא הוגדר מבעוד מועד אזור כינוס חירום יש לקבוע אזור כינוס חירום שיהיה רחוק (לא פחות) מכדי פעם וחצי מגובה עצים ועמודי חשמל / תקשורת הקרובים ביותר "נקי" מתשתיות עיליות ותת קרקעיות כל שהן.

ד. שימוש במטפה:

1. יש לוודא באמצעות בדיקה ויזואלית בלבד כי מחוג שעון המטפה ניצב בתחום הירוק והמטפה תקין ללא שברים.
2. יש לוודא באמצעות התווית שעל המטפה, כי תכולת המטפה מתאימה לסוג השריפה:
א – מוצקים. **ב** – נוזלים. **ג** – חשמל.
3. יש לאחוז את המטפה בשתי ידיים ולנערו 3 פעמים.
4. יש להוציא את אזיקון הנצרה המותקן בראש המטפה ולשלוף את הנצרה.
5. יש לאחוז את המטפה **ביד שמאל** (לימניים והפוך לשמאליים) בידי המותקנת בראש המטפה ואת צינור המטפה ביד ימין.
6. יש לכוון את פתח הצינור כ 20 ס"מ מעל מקור הלהבות ולחוץ על ידי המטפה (יד שמאל) כ 3 שניות ולהרפות.
7. יש להמתין כ 5 שניות ולראות עם הלהבות כובו. במידה והלהבות לא כובו, יש לחזור על פעולה מספר 6.

ה. כיבוי בפועל:

- כל שריפה למעט שריפה כתוצאה מפיצוץ, מתחילה בדליקה קטנה. אי לכך, חשוב להגיב במהירות האפשרית במטרה למנוע פגיעה בבני אדם, להציל רכוש, לכבות את הדליקה ולמנוע הפיכתה לשריפה ע"י הפעולות הבאות:
1. יש לאתר את מקום / מוקד השריפה.
  2. יש להודיע לשהיחם במבנה ובסביבתו באמצעות מערכת הכריזה או בצעקה על השריפה, מיקומה, דרך המילוט הבטוחה ביותר ומקום הכינוס.
  3. יש להודיע למוקד כיבוי והצלה במספר 102, אודות מיקום השריפה, דרכי גישה, מקור השריפה וחומר בוער (ככול הידוע), נפגעים, משטר רוחות.
  4. יש לאתר את מקור הדליקה ולפעול לכיבוי באמצעי כיבוי מתאימים בלבד:

סוג שריפה	חומרים	פעולות מניעה	אמצעי כיבוי	איסור	שיטת כיבוי	פעולת כיבוי
מוצקים	רהיטים, דלתות, חלונות, פנלים	בידוד מקור האש	מים, מטפה אבקה יבשה סוג א	יש להימנע מפזזור מקור האש	ישירה על מקור האש	קירור
נוזלים	שמן, דלק, חומרי ניקוי	בידוד מקור האש ושפך	מטפה אבקה יבשה סוג ב	אין להשתמש במים	כ 20 ס"מ מעל מקור האש	נטרול חמצן בעירה
חשמל	ארון, מכשיר, גוף חימום	ניתוק מקור חשמל	מטפה אבקה יבשה סוג ג	אין להשתמש במים	כ 20 ס"מ מעל מקור האש	נטרול חמצן בעירה
גז	בלון, כירה	ניתוק מקור הגז	מטפה אבקה יבשה סוג א/ב/ג	אין להשתמש במים	כ 20 ס"מ מעל מקור האש	נטרול חמצן בעירה

אם אינכם יכולים לכבות את האש באופן בטוח
עזבו מייד את המבנה / אזור הדליקה !

1. **יציאה או הילכדות במבנה:**
  1. לפני היציאה ממבנה בוער, יש לכסות את דרכי הנשימה וככול שניתן גם את הראש בבד רטוב. במידת האפשר, רצוי להרטיב את כול הבגדים.
  2. ביציאה ממבנה אפוף עשן, יש ללכת בהליכה שפופה (עשן עולה למעלה), או לזחול מתחת לשכבת העשן בסמוך לרצפה, בתור אופקי או לאורך קיר, יש לשמור על קשר עין או מגע עד היציאה הקרובה.
  3. במידה ואין אפשרות לצאת, יש להיכנס לחדר הקרוב ביותר ולסגור את הדלת. מנעו מן האש והעשן לפרוץ אל דירתכם ע"י הרטבת הדלת וחסמו את הסדקים במגבת או בשמיכה רטובה. הימנעו מפתיחת הדלת במיוחד עם היא חמה.
  4. במקרה הצורך כסו את אברי הנשימה במטלית רטובה, גשו לחלון הקרוב ושאפו אויר צח. גשו לחלון והזעיקו עזרה, צעקו ונופפו בבד צבעוני והמתינו לכוחות ההצלה. אין לצאת דרך חדר מדרגות אפוף עשן או להשתמש במעלית!
  5. במידה ואש אחזה בבגדיכם, יש לעצור "ליפול" על פני האדמה / ריצפה, לכסות את הפנים בידיים ולהתגלגל על פני האדמה / ריצפה הלוך ושוב עד לכיבוי האש. במידה ואתם בקרבת אדם שבגדיו בוערים, כבו את בגדיו באמצעות מים או הניחו על גופו סמרטוט / בגד רטוב.
2. **ציוד חירום:**

ארגז ציוד החירום יהיה מחומר קשיח ולא כבד (רצוי בצבע אדום), הארגז יותקן במקום נגיש כדוגמת ממ"ד ויכלול:

  - כ- 10 ליטר מים .
  - כ 4 ק"ג של מזון משומר רצוי בקופסאות שימורים.
  - יש להקפיד על ריענון מוצרי המזון והמים כדי שלא יפוג תוקפם.
  - ערכת עזרה ראשונה, פנסים , משקפי אבק, פטיש, לוס, חבל.

בברכה,

אורי שמואלי
מנהל בטיחות ארצי